

15 minutters byen i den fysiske planlægning – fra koncept til praksis

Det internationale planlægningskoncept 15 minutters byen har stort potentiale for at understøtte det gode hverdagsliv og samtidig bidrage til klimamålene i danske kommuner. Nu skal konceptet tilpasses til de lokale forhold på tværs af Danmark. Derfor inviterer Plan22+ op til fem danske kommuner til at være med til at udvikle konceptet med kommunale projekter, hvor 15 minutters by-konceptet integreres med kommunens fysiske planlægning på tværs af fagområder, strategier og planprocesser.

15 minutters byen – relevant for både byer og klynger af landsbyer

"15 minutters byen" er et planlægningskoncept, der har til formål at skabe mere bæredygtige byer ved at sikre nærhed til hverdagens funktioner og fx mindske biltransport, styrke lokale fællesskaber og reducere CO₂-udledningen.

Grundidéen er, at alle borgere skal kunne nå deres daglige gøremål til fods eller på cykel inden for 15 minutter fra hjemmet. Det specifikke tidsinterval skal dog tilpasses de lokale forhold. For nogle byer vil en 15 minutters struktur for cykel og gang være relevant, mens for andre fx klynger af landsbyer kan man med fordel fokusere på "30 minutters territorier", hvor hverdagens gøremål kan nås inden for 30 minutter med kollektiv transport og grøn mobilitet.

Støtte til kommunale udviklingsprojekter

Kommunerne kan ansøge om at deltage med et projekt, der integrerer konceptet om 15 minutters byen i mindre og mellemstore byer og/eller klynger af landsbyer. Som deltager vil kommunen indgå i netværk med andre kommuner med lignende projekter og få sparring og støtte til eget projekt samt mulighed for at søge yderligere økonomisk støtte til projektet.

Centralt for konceptet om 15 minutters byen er at tænke planlægningen på tværs af sektorer. Derfor lægger Plan22+ vægt på, at pilotprojekterne bliver udført på tværs af afdelinger i kommunerne og involverer områder som fx byplan, trafik, klima, natur, sundhed, kultur, fritid, skole og erhverv. En mulighed er også at udvikle konceptet med inddragelse af lokale aktører, fx foreningsliv og erhvervsdrivende.

Inspiration til projektideer

- **Kortlægning og analyse af lokale potentialer** ift. funktioner, forbindelser og mobilitet i et område med brug af 15 minutters byens principper. Der kan fx arbejdes med problemstillinger som at understøtte handelslivet, flytte korte bilture til aktiv transport, udvikle kollektive trafikknudepunkter som levende mødesteder eller planlægge stiforbindelser i kobling til Den Grønne Trepert.
- Udvikling af en stærk lokal **fortælling eller vision** baseret på 15 minutters byen, fx til brug i planstrategier eller kommuneplan. Fortællingen skal skabe et fælles sprog og fælles retning.
- **Strategiske retningslinjer** til planlægning i byer eller klynger af landsbyer, fx ifm. byudviklingsplaner, lokalplaner, mobilitetsplaner, landdistriktsudvikling, erhverv- og detailhandelsplaner med inddragelse af 15 minutter byens principper.

PLAN 22+

- **Udforme scenarier for fysisk planlægning** i et område, der styrker nærhed til funktioner fx gennem byfortætning, funktionsdeling, lokalisering af bolig, erhverv og detailhandel, grøn mobilitet og rekreative stiforbindelser.
- **Udvikle redskaber til dialog og samarbejde** i planlægning og realisering af 15 minutters byens koncepter, som kan anvendes af kommunens by- og mobilitetsplanlæggere i deres daglige arbejde.

Urban Creators tilknyttet til faglig sparring

Urban Creators er tilknyttet som rådgiver og vil bistå kommunernes projektledere med planfaglig og procesmæssig sparring og rådgivning. Urban Creators kan bl.a. bidrage til at udvikle og kvalificere de kommunale projekter, sikre lokal forankring, hjælpe med dataindsamling, kvalificere analyser og dataindsamling, give input til workshops samt aktør- og borgerinddragelse.

Om Urban Creators

Urban Creators udvikler levende bysamfund med høj livskvalitet for og med mennesker i bevægelse i byer og lokalsamfund landet over. Urban Creators tilbyder et alsidigt hold af eksperter inden for by- og trafikplanlægning med både urbane designere, arkitekter, bystrategiske rådgivere, trafikplanlæggere, mobilitetsplanlæggere, kollektive trafikplanlæggere og cykelplanlæggere.

